

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/6/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114224577
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114224577.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Michala Boroňa vo veci starostlivosti súdu o mal. R. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. P. XX, XXX XX P. v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúcou z matky U. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. P. XX, XXX XX P. a otca R. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, P. zastúpeného JUDr. Vierou Strakovou, advokátkou, Kpt. Nálepku 5, 080 01 Prešov v konaní o zníženie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 30P/254/2014-115 zo dňa 17.12.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok tak, že sa znižuje výživné na mal. R. B. zo strany otca zo sumy 90,- Eur na sumu 55,- Eur od 08.09.2014 do budúca a ktorým sa mení rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 29P/156/2012 z 04.02.2013 vo výroku o výživnom.

II. Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„Súd mení rozsudok Okresného súdu Prešov, pod sp.zn. 29P/156/2012 zo dňa 04.02. 2013 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov, pod sp.zn. 29P/156/2012 zo dňa 07. 03. 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove pod sp.zn.17Cob/11/2013 zo dňa 24. 10. 2013 vo výrokoch o výživnom tak, že:

znižuje výživné zo strany otca na mal. R. B., narodenú XX. XX. XXXX na sumu 30 % zo sumy životného minima, na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, podľa osobitného zákona, ktoré povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku, opakovane do budúca.

V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietá.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania“.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že: „Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že tento návrh podal z dôvodu, pretože jeho príjmom je dávka v hmotnej núdzi vo výške 117,- Eur mesačne, z čoho platí výživné vo výške 50,- Eur, 356,- Eur platí za bývanie v jednej izbe a 31,- Eur mu mesačne ostáva na stravu. Zároveň namietal zdôvodnenie posledného rozhodnutia súdu o výživnom, pričom uviedol, že on nie je poberateľom invalidného dôchodku. Uviedol, že momentálne býva v rodičovskom dome. Momentálne od januára 2014 je práceneschopný, nemocenské dávky nepoberá. Na pojednávaní uviedol, že momentálne neplatí žiadne poplatky spojené s bývaním, prespáva u kamarátov.

Odporkyňa na pojednávaní uviedla, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí. Z potvrdenia zamestnávateľa vyplýva, že jej mesačný čistý príjem je 1.143,- Eur. Inkaso platí 189,46 Eur mesačne, a za kvartál 199,69 Eur. Dcére zakúpila minulý rok okuliare za sumu 2 x 70,- Eur. Za zubný strojček pre dcéru zaplatila doposiaľ 300,- Eur. Druhá dcéra Y. študuje na vysokej škole v Košiciach. Výdavky na stravu majú spoločne okolo 300 - 450,- Eur mesačne aj s drogériou. Platí internet 9,92 Eur mesačne, pevnú linku 9,- Eur, 22,- Eur obeda pre dcéru v škole, 35,- Eur mesačne platí za všetky mobily, lieky 10,- Eur mesačne, náplň do tlačiarne 50,- Eur mesačne. Ďalej si ona platí životnú poisťku vo výške 231,36,- Eur ročne, úrazovú poisťku pre ňu a dcéru vo výške 180,- Eur, poistenie nehnuteľnosti 71,56,- Eur ročne, zákonná poisťka za auto 62,09 Eur ročne. Z dôvodu, že im minulý rok navrhovateľ rozbil vchodové dvere, musela dať vyrobiť nové za sumu 590,- Eur, rekonštrukcia chodby v dôsledku skratu elektriny ju vyšla na 1.400,- Eur.

Odporkyňa zároveň na pojednávaní prečítala svoje písomné vyjadrenie, ktoré bolo založené do spisu. V tomto vyjadrení odporkyňa uviedla, že na Okresnom súde Prešov sa vedie niekoľko konaní civilných aj trestných, kde sú účastníkmi konania. Uviedla, že nesúhlasí s tým, aby súd znížil výživné, tak ako to požaduje navrhovateľ. Argumentovala tým, že životný štýl navrhovateľa naopak nasvedčuje tomu, že má dostatok finančných prostriedkov, ktoré míňa na nákup športových vecí, ako aj elektroniky. Uviedla, že jej násilím zobral finančné prostriedky a momentálne ich užíva spoločne so svojou priateľkou. Ona sa momentálne sama stará o dcéry, pričom v dôsledku zdravotného stavu už asi nebude môcť pracovať.“

Na takto zistený skutkový stav prijal právny názor, že došlo k zmene pomerov na strane otca, ktoré odôvodňujú zníženie výživného na maloletú R. B. na sumu XX % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Prvostupňový súd vychádzal predovšetkým zo súčasných príjmových pomerov otca, ktorého jediným príjmom je dávka v hmotnej núdzi vo výške 117,40 Eur mesačne. Poukázal na dlhodobú práceneschopnosť otca. Prihliadal a posudzoval aj oprávnené záujmy maloletého dieťaťa a prihliadol na vek maloletej, jej školskú dochádzku ako aj záujmy a potrebu lekárskej starostlivosti.

Poukázal na ustanovenia § 62, ods. 1, 2, 4, 5, § 63, ods. 1, 75, ods. 1, 77, ods. 1, 78, ods. 1, 3 ZoR , § 2 písm. a) zákona č.601/2003 Z.z. o životnom minime.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písmeno a/ O.s.p., keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka maloletej. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zmenil a návrh otca na zníženie výživného zamietol.

V odvolaní tiež uviedla, že prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na to, že k zníženiu výživného došlo z dôvodu zlého zdravotného stavu a dlhohodobej práceneschopnosti otca, avšak bližšie tieto skutočnosti v odôvodnení neuviedol. V tejto časti považuje rozsudok za nepreskúmateľný. Otec tieto skutočnosti v konaní nepreukázal, čiže závery prvostupňového súdu nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Potvrdenka o dočasnej práceneschopnosti od interného lekára je v príkrom rozpore s argumentáciou otca, ktorý poukazuje na zhoršujúci sa psychický stav. Prvostupňový súd sa nevyrovnal so skutočnosťou, že posudkový lekár v odôvodnení rozhodnutia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny číslo PO2/OPVHN/SOC/2014/76666 - 008 zo dňa 05. 08. 2014 potvrdil, že nepriaznivý zdravotný stav u otca netrvá od 7/2014 a tomu ochranný príspevok nepatrí. Otec počas práceneschopnosti porušoval liečebný režim tým, že páchal priestupky proti občianskemu spolunažívaniu a dopúšťal sa trestnej činnosti. Podstatnou pre zmenu výživného je zmena pomerov oproti predchádzajúcej úprave výživného, s touto podstatnou skutočnosťou sa prvostupňový súd vôbec vo svojom rozsudku nezaoberal, pričom posledná zmena pomerov nastala ku dňu 28. 02. 2014 - právoplatnosť rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 29P/159/2012 zo dňa 04. 02. 2013. Prvostupňový súd sa nezaoberal tým, ako otec naložil so sumou 13.000,- Eur za odpredaj motorového vozidla, pričom táto skutočnosť bola preukázaná v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 29P/156/2012. Ďalej uviedla, že otec vybral z ich spoločného účtu sumu 50.000 Eur, s ktorou teraz disponuje, pričom túto skutočnosť považoval Krajský súd v Prešove v konaní pod č.k. 19Co/138/2013 v konaní o zvýšenie výživného a výživného na dcéru Y. za preukázanú. Prvostupňový súd sa nezaoberal dôkazmi, ktoré v konaní predložila o majetku otca - výpisy z účtov v banke, o predaji motorového

vozidla. Taktiež otec nepredložil dôkazy o zaplatení výšky inkasa počas jeho bývania na ulici E. v P.. V odôvodnení rozhodnutia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Prešove zo dňa 05. 08. 2014 je uvedené, že otec je spoluvlastníkom domu, preukázal uhrádzanie nákladov spojených s bývaním, a preto mu patrí príspevok na bývanie.

V odvolaní ďalej uviedla, že prvostupňový súd nezobral do úvahy skutočnosť, že od novembra 2013 bol otec vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre jeho nespoluprácu a teda sa vzdal majetkového prospechu, tieto skutočnosti vyplývajú z trestného spisu Okresného súdu v Prešove sp.zn. 4T/97/2014. V napadnutom rozsudku je mylne uvedené, že matka má náklady na potraviny 300,- až 450,- Eur, pričom táto písomne doložila, že jej mesačné náklady na potraviny a drogériu sú 350,- až 450,- Eur. V rozsudku sa uvádza, že otec platí na bývanie 356,- Eur, ďalej je tam uvedené, že momentálne býva v rodičovskom dome a tiež, že momentálne neplatí žiadne poplatky spojené s bývaním, prespáva u kamarátov, čo si vzájomne odporuje. Súd neskúmal, za čo si kúpil notebook Lenovo, z čoho platí mobily, internet, odkiaľ má na alkohol a na dovolenky. V dedičskom konaní po nebohej matke otca vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 35D/286/2014 sa otec nechal právne zastúpiť advokátkou a za jej právne služby jej musel zaplatiť. Bol v Bardejovských Kúpeľoch na pobyte v auguste v roku 2014.

Kolízny opatrovník maloletých detí navrhol zrušiť rozsudok prvostupňového súdu.

Otec sa písomne vyjadril k podanému odvolaniu matky. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok prvostupňového súdu.

Vo vyjadrení ďalej uviedol, že skutočnosti uvádzané matkou v odvolaní boli známe aj prvostupňovému súdu a súd sa s nimi riadne vyrovnal. Je poberateľom dávky v hmotnej núdzi v sume 117,40 Eur mesačne, z čoho platí výživné 50,- Eur mesačne (25,- Eur na maloletú R. a 25,- Eur na plnoletú Y.). Podľa jeho výpovede zo dňa 14. 11. 2014 za bývanie v starom rodičovskom dome na H. E. č. XX v P. platí XX,- W. mesačne poplatky za elektrinu vodu a plyn. O. na bývanie v sume XXX,- Eur sú náklady z roku 2012, kedy otec po prepustení z nemocnice nemal kde bývať. V rodičovskom dome v súčasnosti nemôže bývať. Je tam zima a preto prespáva raz u priateľky a inokedy zas u kamarátov. Tieto skutočnosti boli súdu známe a súd sa s nimi aj riadne zaoberal. Poukázal na skutočnosť, že súd pri rozhodovaní o výživnom mal prihliadať nielen na potreby oprávneného, ale aj na možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného. Tiež sa prihliada aj na správanie detí voči svojim rodičom. Dieťa o otca vôbec nestojí, vyhýba sa mu a odmieta s ním komunikovať, hoci zo strany otca záujem o dieťa je a svoje vyživovacie povinnosti si plní najlepšie ako vie v rámci svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Otcova celková majetková zdravotná a sociálna situácia odôvodňuje práve takýto postup, ktorý zákon pripúšťa. Na druhej strane matka bráni otcovi užívať spoločný byt, kde býva len ona s deťmi, taktiež na neho podáva trestné oznámenia, ktoré sú predmetom súdnych trestných konaní, ktoré nie sú právoplatne skončené. Súd prvého stupňa vykonal všetky dôkazy potrebné na zistenie rozhodných skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec aj správne právne posúdil. Od poslednej úpravy ohľadne výživného došlo k zmene pomerov na strane otca v tom, že sa preukázalo, že nie je poberateľom invalidného dôchodku v sume 220,50 Eur tak ako sa mylne uvádza v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 24. 10. 2013, 17CoP/11/2013. Taktiež za rozhodujúce treba považovať aj to, že otcovi sa neustále zhoršuje zdravotný stav (je psychiatrickým pacientom s dg.: zmiešaná porucha osobnosti a berie lieky z farmakologickej skupiny: antipsychotiká) a je práceneschopným, aj keď na základe inej, než psychiatrickej diagnózy. Aj tento fakt svedčí o tom, že otec má viacero druhov zdravotných komplikácií.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal odvolaním napadnuté výroky rozsudku prvostupňového súdu s výnimkou výroku o zamietnutí návrhu otca v prevyšujúcej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 212 O.s.p., vo veci nariadil pojednávanie, zopakoval dokazovanie výsluchom otca a matky, doplnil dokazovanie o listinné dôkazy a to oznámenie Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 16.03. 2015, zo dňa 22.06.2015, protest prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 16.03.2015, výpisom z listu vlastníctva číslo XXX katastrálne územie P., výpisom z listu vlastníctva číslo XXXX katastrálne územie P., výpisom z listu vlastníctva číslo XXXX, katastrálne územie P., výpisom z listu vlastníctva číslo XXX katastrálne územie M., oznámením Úradu práce sociálnych vecí a rodiny P. zo dňa 24. 06. 2015, oznámením o majetkových pomeroch otca, lekárskymi správami zo dňa 02. 06. 2015 a zo dňa 08. 06. 2015, lekárskou prepúšťacou správou zo dňa 28.05.2015, rozhodnutím Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 22. 04. 2015 o odňatí pomoci v hmotnej núdzi v

sume 117,40 Eur mesačne od 01. 03. 2015, rozhodnutím Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 22. 04. 2015 o povinnosti vrátiť pomoc v hmotnej núdzi poskytnutej neprávom alebo vo vyššej sume ako patrila za obdobie od 01. 04. 2014 do 28. 02. 2015 v sume 1.319,70 Eur, zvýšená o 10 % v sume 131,97 Eur, t. j. celkom v sume 1.451,67 Eur, potvrdením Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 11. 05. 2015 o poberaní dávky v hmotnej núdzi, odvolaním navrhovateľa proti rozhodnutiam Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 18. 05. 2015, rozhodnutím Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny zo dňa 17. 07. 2015, ktorým vyhovel odvolaniu účastníka konania, rozhodnutím Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny zo dňa 17. 07. 2015, ktorým vyhovel odvolaniu účastníka konania, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2015 zo dňa 11.05.2015, kúpnu zmluvou zo dňa 22.04.2015, rozhodnutím Okresného súdu Prešov zo dňa 13.10.2014, sp.zn. 26D/837/2012 a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné.

Predmetom konania pred prvostupňovým súdom bolo posúdenie zmeny pomerov odôvodňujúcich zníženie výživného zo strany otca na maloleté dieťa.

Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, (ďalej len „ZoR“), pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 , ods. 1, 2, 3 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Ustanovenie § 78 ods. 1 ZoR predstavuje výnimku zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí. Pre rozhodnutie o návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti určenej predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu je potrebné mať na zreteli ustanovenie § 159 ods. 3 O.s.p. i ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Občiansky súdny poriadok v označenom ustanovení určuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova (prekážka *res iudicata* - veci rozhodnutej). Zákon však počítá s prípadmi, keď nie je objektívne možné túto zásadu dodržať (ustanovenie § 163 O.s.p.). Výslovne umožňuje zmenu rozsudku odsudzujúceho na plnenie v budúcnosti zročných dávok, alebo na plnenie v splátkach, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok, pritom nie je rozhodujúce, či ide o plnenie vyživovacej povinnosti určenej súdom, alebo plnenie dohody. Ide o zásadu „*rebus sic stantibus*“. Hmotnoprávna podmienka zmeny súdneho rozhodnutia o výživnom je upravená v ustanovení § 78 ods. 1 zákona č.36/2005 Z.z o rodine. Podľa tohto ustanovenia dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým skutočnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak len vtedy môžu byť dôvodom pre zmenu o vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Touto zásadou sa musel súd riadiť aj pri rozhodovaní o podanom návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti.

Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa, alebo na strane rodičov. Takouto zmenou môže byť podstatne vyšší vek dieťaťa a s tým spojený nárast nevyhnutných nákladov, trvalá zmena zdravotného stavu, nástup dieťaťa do školy vyššieho stupňa, podstatné zvýšenie či zníženie pravidelného príjmu jedného z rodičov, prípadne zmena počtu vyživovaných osôb u rodičov.

Posúdením všetkých zmien v pomeroch účastníkov konania, ku ktorým došlo od poslednej úpravy sa sleduje zámer, aby súd mohol vyhodnotiť, či skutočne došlo k takej zmene pomerov účastníkov konania, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia. Pritom iba zmena pomerov výraznejšieho rázu v okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia o výživnom, je dôvodom pre jeho zmenu.

Prvostupňový súd na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že došlo k podstatnej zmene pomerov na strane otca a znížil výživné pre maloletú dcéru. Za podstatné okolnosti považoval zdravotný stav otca, jeho dlhodobú práceneschopnosť a skutočnosť, že jeho jediným príjmom je dávka v hmotnej núdzi. Matka v podanom odvolaní namieta, že prvostupňový súd sa dostatočne nezaoberal a neposudzoval zmenu pomerov oproti pomerom v čase pôvodného rozhodovania o výživnom. K tejto námietke odvolací súd udáva.

Prvostupňový súd pri rozhodovaní o zmene výživného vychádzal z pomerov na strane otca s tým, že jeho jediným príjmom je dávka v hmotnej núdzi vo výške 117,40 Eur mesačne, z pomerov na strane matky, ktorá je zamestnaná s tým, že od 9/2014 poberá nemocenské dávky vo výške 770,- Eur mesačne a pomerov maloletej, ktorá je žiačkou Základnej školy v Prešove.

Po doplnení dokazovania odvolacím súdom bolo zistené, že maloletá je od 09/2015 študentkou prvého ročníka Strednej priemyselnej školy Elektrotechnickej so sídlom v Prešove. V súvislosti s nástupom na stredoškolské štúdium vzrástli jej výdaje, ktoré súvisia s postupom na školu vyššieho stupňa, zakúpením školských pomôcok a potrieb, ako aj uspokojovaním jej potrieb, ktoré vzrástli v súvislosti s jej vyšším vekom.

Otec je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, ktorej výška od 01.07.2014 predstavuje sumu 117,40 Eur. Rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, ktorým mu bola dávka v hmotnej núdzi od 01.03.2015 odňatá, bolo rozhodnutím Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor pomoci v hmotnej núdzi a štátnych sociálnych dávok Bratislava zo dňa 17.07.2015 zrušené. Bol vedený ako uchádzač o zamestnanie od 10.05.2010 do 06.11.2013. Z evidencie bol vyradený pre nespôľuprácu. Od 15.01.2014 do 26.06.2015 bol práceneschopný. Od 26.06.2015 je opätovne evidovaný ako uchádzač o zamestnanie.

Odvolací súd po doplnení dokazovania dospel k záveru, že je potrebné mať za preukázané v súlade so záverom prvostupňového súdu, že došlo k zmene pomerov na strane otca, ktoré odôvodňujú zníženie výživného pre mal. dcéru, nie však na zákonom stanovené minimum (§ 62, ods. 3 ZoR).

Porovnávajúc pomery otca v čase pôvodného rozhodovania súdu o výživnom so súčasnými pomermi je potrebné vychádzať z toho, že v čase pôvodného rozhodovania súdu o výživnom bol otec poberateľom dávky v hmotnej núdzi, bol evidovaný na úrade práce sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie, pričom bolo prihladené na jeho príjem vo výške 13.000,- Eur (kúpna cena za predaj motorového vozidla). V súčasnosti je otec poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške 117,40 Eur mesačne. Za podstatnú zmenu pomerov na strane otca je potrebné považovať zhoršenie jeho zdravotného stavu, v dôsledku ktorého bol dlhodobo práceneschopný (od 15.01.2014 do 26.06.2015). V dôsledku jeho dlhohodobej práceneschopnosti, ktorá bola v konaní preukázaná, z objektívneho dôvodu nemohol pracovať a dosahovať tak iný príjem. Nie je možné spravodlivo od neho požadovať, aby v čase práceneschopnosti aktívne vyhľadával prácu. Nebolo preto potrebné zisťovať, či v rozhodnom čase mohli byť objektívne existujúce vhodné pracovné miesta, z ktorých mohol dosahovať príjem. Navyše je potrebné poukázať na vyjadrenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 24.06.2015, z ktorého vyplýva, že otcovi nebolo ponúkané vhodné zamestnanie, pretože nespĺňal požiadavky stanovené zamestnávateľmi (č.l. 175 spisu). Nemožno mať za objektívne preukázané tvrdenia matky o neexistujúcom nepriaznivom zdravotnom stave otca.

Prvostupňový súd pochybil, pokiaľ určil výšku výživného pre mal. dcéru R. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa iba na základe jeho príjmu (dávka v hmotnej núdzi), ktorú poberal v rozhodnom období bez toho, aby prihladol a zhodnotil jeho majetkové pomery. Dokazovaním bolo preukázané, že otec v dedičskom konaní po svojom otcovi získal sumu 420,38 Eur. Otec maloletej bol podielovým spoluvlastníkom pozemkov nachádzajúcich sa v k.ú. M., okres F., zapísaných na LV č. XXX a XXX - (ornej pôdy), ktoré predal kúpnu zmluvou svojej priateľke R. U. za 20,- Eur (č.l. 179, 180 spisu). Dohodnutú kúpnu cenu súd považuje za neprimeranú a takéto konanie otca je potrebné považovať za vzdanie sa majetku na úkor rozsahu jeho majetkových pomerov. Z prenájmu predmetných pozemkov mohol otec dosahovať príjem, ako to vyplýva z oznámenia spoločnosti AGROQINTA, s.r.o. Ostrov zo dňa 21.11.2014.

K zmene pomerov došlo aj na strane maloletej, ktorá nastúpila do 1. ročníka strednej školy, pričom v súvislosti s touto zmenou preukázateľne a nepopierateľne došlo k navýšeniu jej oprávnených potrieb, ktoré súvisia s nástupom do školy, či pribúdajúcim vekom. Výdavky na jej výživu boli matkou preukázané a nie je možné ich považovať za neprimerané. Korešpondujú so súčasným charakterom doby a hlavne s nárokmi, ktoré prináša vzdelanie maloletej.

Je potrebné zároveň prihliadať na schopnosti, možnosti matky maloletej, ktorá sa navyše o maloletú osobne stará a zabezpečuje aj touto formou plnenie výživného. Na strane matky pri porovnaní pomerov v čase skoršej úpravy výživného treba konštatovať, že matka bola práceneschopná v období od 17.09.2014 do 17.12.2014 a v tomto období došlo k zníženiu jej príjmu.

S prihliadnutím na všetky zistené okolnosti na strane každého rodiča zvlášť, s prihliadnutím na vek, oprávnené potreby maloletej, s prihliadnutím na majetkové pomery oboch rodičov dospel odvolací súd k záveru, že došlo k zásadnej zmene pomerov v zmysle ust. § 76 ZoR, ktorá úpravu výšky výživného odôvodňuje počnúc dňom podania návrhu otca na zníženie výživného, t.j. od 08.09.2014. Plnenie výživného na mal. R. v sume 55,- Eur mesačne je v schopnostiach, možnostiach otca a s prihliadnutím na jeho majetkové pomery dôvodné. Zistená zmena pomerov na strane otca neodôvodňuje zníženie výživného na úroveň minimálneho výživného, ktoré sa určuje v prípadoch, kedy povinný rodič nedosahuje vôbec žiaden príjem, resp. ktorého majetkové pomery neumožňujú platenie žiadneho výživného. Účelom zákonnej úpravy minimálneho výživného je, že každá povinná osoba musí vždy, aj na úkor svojho minima zabezpečiť výživu dieťaťa. Odvolací súd má za to, že v prejednávanom prípade nie je aplikácia minimálneho výživného vzhľadom na preukázaný príjem otca a jeho majetkové pomery dôvodná a bola by v rozpore so záujmom maloletej.

K ďalšej odvolacej námietke matky dotýkajúcej sa nesprávnosti zistenia zmeny pomerov vo vzťahu k nepreskúmaniu navýšenia otcových príjmov k získaniu kúpnej ceny za odpredané motorové vozidlo vo výške 13.000,- Eur je potrebné uviesť, že v konaní 29P/156/2012, t.j. v čase pôvodného rozhodovania táto skutočnosť bola súdom zistená a bolo na ňu pri určovaní výšky výživného prihliadnuté.

Vo vzťahu k nevyhodnoteniu dôkazov zo strany matky prvostupňovým súdom k nezisteniu objektívnych nákladov na bývanie vo vzťahu k domu na ul. E. v P. a k poberaniu príspevku na bývanie je nutné uviesť, že náklady súvisiace s bývaním patria medzi náklady súvisiace s uspokojovaním základných životných potrieb jedinca. Tieto náklady nie sú neprimerané a navyše priznaný príspevok na bývanie vo výške 57,- Eur je potrebné vyhodnotiť ako plnenie, ktoré otcovi bolo poskytnuté práve vzhľadom na jeho nepriaznivú finančnú situáciu. Aj v prípade, ak by otec sám neplatil náklady súvisiace s bývaním, tak ako to tvrdí matka v odvolaní, túto okolnosť nie je možné považovať za ovplyvňujúcu objektivitu posúdenia rozsahu jeho životných nákladov, keďže ide o náklady súvisiace s nevyhnutnou výživou povinného.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd zmenil rozsudok prvostupňového súdu v jeho napadnutej časti - vo výroku o výživnom (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. a) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.